

Velký prejz

Velký prejz
kůrka + hák – líc

Velký prejz
kůrka + hák – rub

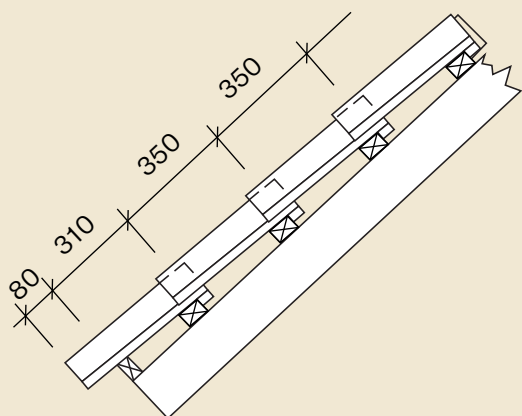
Minimální sklon střechy:

Bezpečný sklon	40°
S těsným podstřeším	35°

Technické údaje:

Celková délka	
spodní prejz (háček)	430 mm
vrchní prejz (kůrka)	400 mm
Krycí šířka	
spodní prejz (háček)	240 mm
vrchní prejz (kůrka)	101–142 mm
Krycí délka (laťování)	350 mm
Hmotnost 1 ks	
spodní prejz (háček)	2,8 kg
vrchní prejz (kůrka)	1,7 kg
Potřeba na 1 m²	
spodní prejz (háček)	12 ks
vrchní prejz (kůrka)	12 ks
Hmotnost 1 m² (bez malty)	54 kg/m ²
Hmotnost 1 m² (s maltou)	119 kg/m ²

Okap

Formát 24,0 × 43,0 cm

Prejzová krytina se skládá ze dvou dílů – spodního háku (korýtko) a vrchní prejzy (kůrky). Dovoluje vyskládat i komplikované oblité tvary (volská oka, kužely a různé nepravidelnosti). Velmi vhodná pro rekonstrukce památkových objektů. Pokládka je odlišná od pokládky ostatních tašek. Tento prejz je možné pokrývat také na sucho a připevňovat mechanicky.

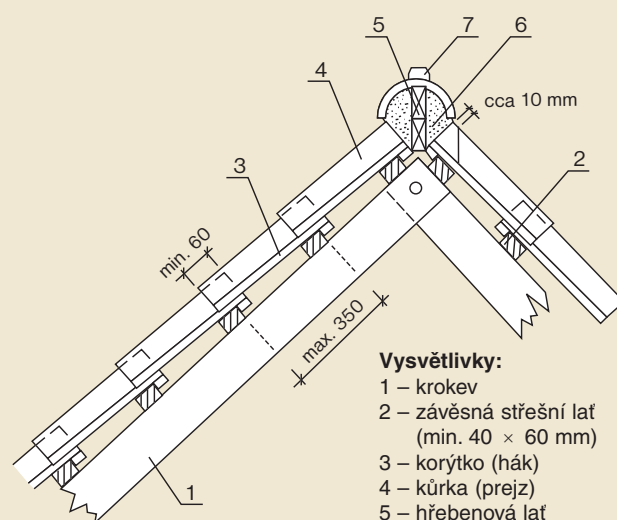
Pokládka na sucho:

Pokud je pokládka tzv. na sucho žádaná, je vhodnější použít Velký prejz, jehož konstrukce umožňuje tento způsob pokládky od sklonu střechy 45° a výše. Průřez latí zůstává jako u maltování 40 × 60 mm. Háky se zavěšují na střešní latě tak, aby mezi nimi byly minimální mezery. V případě nutnosti (dle větrové oblasti a sklonu střešní plochy) se přišroubují. Kůrky pak překrývají spáry mezi háky a šroubují se otvorem v hlavě kůrky do střešní latě korozivzdornými vruty min. 5 × 120 mm, a to přesně v mezeře mezi háky. Přitažení vrutů je nutné provést tak, aby umožňovaly pružení při pohybech krovu (při silném dotažení kůrka podélně praskne) a volnost nesmí být taková, aby spodní stranu kůrek nenadzvedával vítr.

Na krytí hřebene a nároží, v případě že se nejedná o památkový objekt, je možné použít hřebenáč drážkový š. 21 cm (ev. větrací hřebenáč č. 5) s větracím pásem šíře minimálně 380 mm a na hřebenovou či nárožní lať je přichytit klasickými příchytkami hřebenáčů.

V případě památkových objektů je vhodný způsob krytí tzv. do rámu. To znamená položit krytinu v ploše na sucho a hřebeny, nároží, štíty, okapní hrany či úžlabí provést klasicky do maltového lože.

Hřeben

Vysvětlivky:

- 1 – krokve
- 2 – závěsná střešní lať (min. 40 × 60 mm)
- 3 – korýtko (háček)
- 4 – kůrka (prejz)
- 5 – hřebenová lať
- 6 – pokrývačská malta (ev. větr. pás)
- 7 – hřebenáč nebo hák

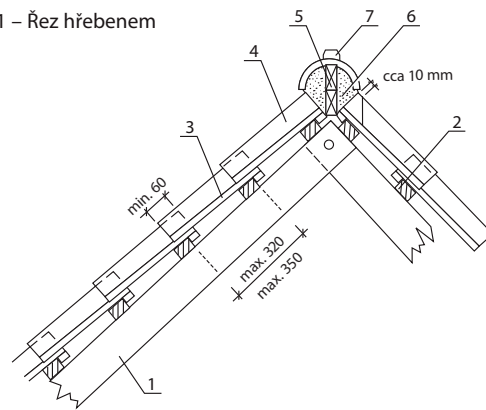
ZÁSADY LAŤOVÁNÍ

Laťování by měl provádět pokrývač, který bude krytinu pokládat. Prejzová krytina je náročná na rozměření a rozlaťování střešního pláště, neboť každý detail musí být ukončen horní kůrkou (např. u okna, u štítu,...). Vzhledem k tomu, že klempířské detaily se nedají provádět předem, je třeba, aby při rozměřování a pokládce byl přítomen klempíř.

Lať se používají o průřezu min. 40×60 mm. Plochu střechy se snažíme rozměřit v délce krokve mezi okapem a hřebenem pravidelně s přesahem krytiny minimálně 6 cm, tj. rozlaťovat maximálně po 32 cm ev. po 35 cm (dle typu prejzů) se snahou, aby plocha vyšla na celou prejzu. První podhřebenová lať by měla být umístěna horní hranou cca 1 cm od osy hřebene (obr. č. 1).

Na nároží musí vyjít prut symetricky doprostřed valby, tj. uprostřed musí být spodní hák. Rozměřuje se tudíž od středu na obě strany. Lať se při laťování nároží nedotahují do špičky, nechává se mezera 10 – 12 cm, přibíjejí se špalíky stejného průřezu jako laťe a se stejnou roztečí laťování jako je laťovaná plocha. Tímto způsobem připravíme nároží pro pokládku dvojitého (Norimberského) nároží.

obr. č. 1 – Řez hřebenem

Vysvětlivky:

1 – krokev; 2 – závěsná střešní lať (min. 40×60 mm); 3 – korýtko (hák); 4 – kůrka (prejz); 5 – hřebenová lať; 6 – pokrývačská malta; 7 – hřebenáč nebo hák; 8 – oplechování štítu; 9 – okapové prkno; 10 – vázací drát; 11 – čelní okapové prkno; 12 – námětek; 13 – úžlabní plech

Prozatímní pokrytí

Na dobře zalaťovaný střešní plášť se pokrývají po celé ploše k sobě na sraz háky, nejprve na sucho. Pokládka se provádí od okapu ke hřebeni, od středu střešní plochy doprava a doleva. Tomuto překrytí se říká prozatímní (provizorní) pokrytí a slouží k rychlému zabezpečení vel-

kých ploch proti povětrnostním vlivům a má za účel zjistit, jak vyjdou háky u štítů a prostupů, aby se mohly správně a rychle provést klempířské práce. Je také vhodné, když takto položené háky dostatečně zmoknou a navlhnou, aby došlo k dobrému spojení s maltou.

Pokrytí s maltováním

Rozebranou část střešní plochy po provizorním pokrytí začínáme pokrývat od okapu ke hřebeni v tzv. prutech, většinou ve dvou řadách vedle sebe, zavěšením za nosy na laťe. Ve sklonu vyšším než 45° střešní plochy háky k latím přibíjeme či přišroubujeme.

Ke spojení háků se do lůžka používá malta, která se nanese ve slabé vrstvě v šířce cca 3 cm do vrchní části hlav háků předcházející řady a při přiložení dalšího háku se tato malta vytlačí směrem do půdy a řádně zamázne speciální pokrývačskou lžící. Po vymáčknutí nesmí být vrstva malty silnější než 3–4 mm. Malta se nikdy nesmí nanést a vytlačit do celého překladu háků, v přesahu musí ležet cca 1 cm na sucho, neboť jinak vzniká nebezpečí, že při deštích tato malta tzv. přetáhne vodu do půdního prostoru. Abychom vytvořili rovné a mezi sebou rovnoběžné řady, klademe háky podle olovnice, spuštěné od hřebene přes okap, nebo mezi dva háky u okapu a dva u hřebene přibíjeme do laťe hřebíky do stejné výše jako je hrana háků, propojíme šňůrkou a k této šňůrce pak klademe háky do malty.

Kontrolujeme tím, aby jednotlivé řady (pruty) byly kladeny na úhel, tj. kolmo k okapu. Na zamaltované háky klademe vrchní vrstvy kůrek (horní prejzy). Kůrky před vlastní pokládkou dostatečně namočíme (alespoň 12 hodin - dokud sají vodu). Dostatečně namočené, ale okapané kůrky se vyplní cca z 1/3 maltou a krouživými pohyby se malta zatře do kůrky (tzv. štrejchování), ta se pak zavěsí ozubem do výřezu dvou háků, středem se přitlačí a pohybem nahoru a dolů se usadí tak, aby ozub kůrky zapadl mezi háky.

Další kůrky pak klademe v řadách s vrchním překladem přes předešlé. Jestliže malta v některých místech vyteče, odřízneme ji čistě pokrývačskou lžící.

Ve sklonu vyšším než 45° střešní plochy každou kůrku ještě připevníme k latě, nad níž je zavěšena, drátkem.

V letních měsících takto provedenou střechu dostatečně kropíme (i několikrát denně). Zamezíme tím rychlému zaschnutí malty, odpaření vody a tudíž nespojení krytiny s maltou.

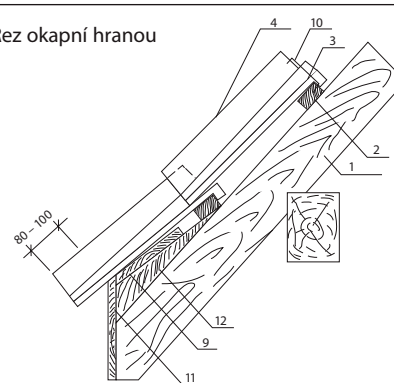
Okapní hrana

Háky u okapu zavěšíme tak, aby přesahovaly přes okap nebo oplechování cca 8 – 10 cm (obr. č. 2). Nevyjdou-li háky a kůrky při okapu na celou délku (týká se to různých zborcených ploch a nepravidelných tvarů), musí se zkrátit přišťipáním na patě, aby správně přesahovaly přes okapové prkno či oplechování. Přišťipání (přiřezání) se provádí podle šňůry, natažené vodorovně s okapovou linií. Otvory kůrek v okapní hraně se zaplní maltou a hladce zamáznou (začistí), aby nedocházelo ke vnikání nečistot do půdního prostoru.

Vysvětlivky:

1 – krokev; 2 – závěsná střešní lať (min. 40×60 mm); 3 – korýtko (hák); 4 – kůrka (prejz); 5 – hřebenová lať; 6 – pokrývačská malta; 7 – hřebenáč nebo hák; 8 – oplechování štítu; 9 – okapové prkno; 10 – vázací drát; 11 – čelní okapové prkno; 12 – námětek; 13 – úžlabní plech

obr. č. 2 – Řez okapní hranou

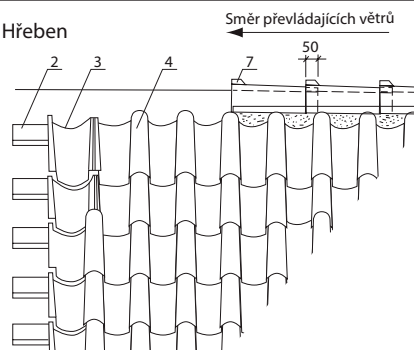
Hřeben

U prejzové krytiny se na překrytí hřebene nejčastěji používají otočné háky kladené na hřebenovou lať připevněnou na stojato o síle cca 40 × 80 mm (obr. č. 2). Směr se volí po směru převládajících větrů (obr. č. 3). Hřebenáče se kladou do malty a jako výplně se používá úlomků rozbítené krytiny. Hřeben se tak jako vlastní krytina namáčejí ve vodě a „štřejchují“ (to znamená, že se do nich zatírá krouživým pohybem malty) a po položení se zavádí malta odřízne a čistě uhladí (s podkosením).

Vysvětlivky:

1 – krokev; 2 – závěsná střešní lať (min. 40 × 60 mm); 3 – korýtko (háček); 4 – kůrka (prejz); 5 – hřebenová lať; 6 – pokrývačská malta; 7 – hřebenáč nebo hák; 8 – oplechování štítu; 9 – okapové prkno; 10 – vázací drát; 11 – čelní okapové prkno; 12 – námětek; 13 – úžlabní plech

obr. č. 3 – Hřeben

Nároží

Nároží (dvojité - tzv. „Norimberské“) Na správně nalaťované nároží se do středu pokládají háky od okapu ke hřebeni do malty. Háky na obou střešních plochách se ukončí přistípáním (přířezáním) k nárožním hákům. Na vzniklé řezané pomyslné přímky se nanese dostatečné

množství malty a do ní se pak kladou po jedné řadě na každou stranu kůrky. Vytlačená malta mezi jednotlivými pruty ve vnějších bočních hranách se odřízne a vyhladí s podkosením směrem dolů.

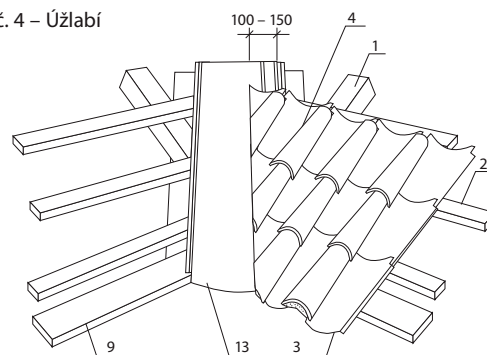
Úžlabí

Do úžlabního plechu se na obě strany v šířce úžlabí připevní střešní lať s tím, že krytina by měla přesahovat minimálně 10–15 cm oplechování (obr. č. 4). Do výše latí se v šířce cca 3 cm nanese malta, do ní se natlačí přířezaný úžlabní hák a prejza. Jednotlivé pruty se přířezávají podle střešních latí. Malta se nechá zavadnout. Odstraní se latě a přebytečná malta se odřízne, po zatvrdnutí se doplní novou vrstvou malty a čistě vyhladí. Tím se zamezí vnikání nečistot a vody do podstřešního prostoru.

Vysvětlivky:

1 – krokev; 2 – závěsná střešní lať (min. 40 × 60 mm); 3 – korýtko (háček); 4 – kůrka (prejz); 5 – hřebenová lať; 6 – pokrývačská malta; 7 – hřebenáč nebo hák; 8 – oplechování štítu; 9 – okapové prkno; 10 – vázací drát; 11 – čelní okapové prkno; 12 – námětek; 13 – úžlabní plech

Obr. č. 4 – Úžlabí

Štítové zdi a komíny

Poslední řadu u pravé či levé štítové zdi položíme tak, aby háky ležely těsně u stojatého záhybu plechování, takže kůrky položené na háky, přesahují přes stojatý plech. Oplechování může být různé a provádí se podle toho, jak krytina u zdi vyjde, což se pozná při prozatímním pokrytí (obr. č. 5 a obr. č. 6).

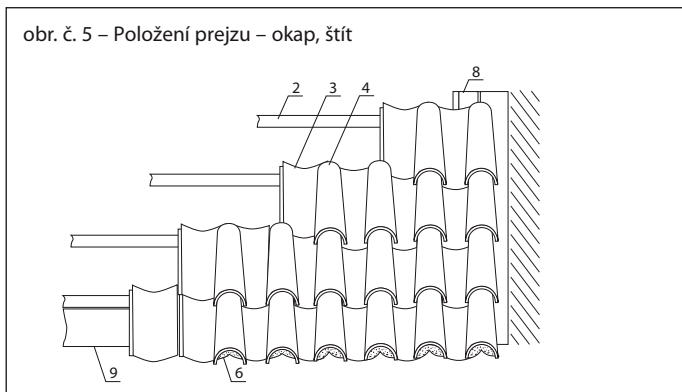
Za komínem se položí začáteční háky a kůrky jednotlivých řad tak, aby cca 15 cm přesahovaly přes oplechování a aby mezi zdí komína a krytinou zůstala dostatečná mezera k odtoku vody. Nevýjdou-li háky

a kůrky celé, zkrátí se přistípáním (přířezáním) na patě. Otvory kůrek na konci vyplníme maltou a začistíme dohladka.

U přední komínové stěny se naopak oplechování položí cca 15 cm přes kůrky a vytvaruje se do tvaru vlny krytiny. Nevýjdou-li před komínem celé prejzy, připevníme cca 5 cm od komínové stěny lať a zkrátíme podle toho krytinu, háky pak připevníme ke komínové lati hřebíkem a kůrky přidrátkujeme.

Stejným způsobem se obkřívají všechny ostatní nástřešní detaily.

obr. č. 5 – Položení prejzu – okap, štít

Obr. č. 6 – Oplechování štítu

